

Valtuustoaloite kuntavaalien 2021 äänestyspaikkojen suunnittelemiseksi yhteistyössä nuorten kanssa

Vuoden 2017 kuntavaalien äänestysaktiivisuus oli 58,9 prosenttia. Huolestuttavaa on, että lähes kaksi kolmasosaa nuorista jätti äänestämättä. Nuorten (18-24-vuotiaiden) keskuudessa äänestysaktiivisuus jäikin vain 35 prosenttiin. Nuorten osuus ennakoäänistä oli niin ikään myös alhainen, vaikka yleisesti ennakkoon äänestäneiden osuus kaikista äänestäneistä onkin kasvanut useiden kuntavaalien aikana.

Alhainen äänestysaktiivisuus on osallisuuden ja demokratian kannalta ongelmallista. Matala äänestysaktiivisuus on uhka poliittisten päätösten legitimiydelle ja edustavuudelle. Vaikka demokratian toteutuminen koostuu monista eri ulottuvuuksista, linkittyvät sen näkyvimmit muodot äänestämiseen ja vaaleihin osallistumiseen. Äänestysaktiivisuuden nousu onkin asetettu yhdeksi valtuuston hyväksymän poikkihallinnollisen Osallistuva Espoo -kehitysohjelman onnistumisen mittariksi.

Kunnissa päätetään lukuisista nuorten elämään keskeisesti vaikuttavista asioista. Kuinka julkinen liikenne toimii? Mihin rakennetaan vuokra-asuntoja? Minkälaisia liikunta- ja kulttuuripalveluja tarjotaan? On tärkeää, että nuorten ääni kuuluu, kun heitä koskevia päätöksiä tehdään.

Nuorten osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien ja kuulemisen kysymykset ovat kuntien vastuulla jo lakisääteisestikin. Yksi konkreettinen keino nuorten osallisuuden vahvistamiseksi on äänestämisen helpottaminen sijoittamalla äänestyspaikkoja nuorten kannalta keskeisiin paikkoihin. Tätä ovat esittäneet useat nuorisjärjestöt yhteisessä kannanotossaan.

Nuorten kannalta keskeisten paikkojen löytämiseksi esitykset äänestyspaikkojen sijainnista kannattaa valmistella nuoria kuullen esimerkiksi yhteistyössä nuorisovaltuuston, toisen ja korkea-asteen opiskelijakuntien, nuorisjärjestöjen ja nuorisotyöntekijöiden kanssa. Keskusvaalilautakunta voi pyytää lausunnon nuorten edustajilta äänestyspisteiden sijoittelusta ja kutsua nuoria kokoukseen suunnittelemaan tapoja tavoittaa nuoria.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kuntavaalien 2021 äänestyspaikat ennakoäänestyksessä ja vaalipäivänä suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa, ja että nuorten kanssa pohditaan yhdessä myös muita tapoja nuorten äänestysaktiivisuuden nostamiseksi.

Espoossa 18.5.2020

Ekim Özdemir (vihr.) Tiina Elo (vihr.)

Muut allekirjoittajat:

Mikki Kauste	Noora Koponen	Anitra Ahtola	Diana Råman
Rauli Virtanen	Mari Anthoni	Liisa Kivekäs	Aulikki Pentikäinen
Henna Partanen	Helka Hosia	Kari Uotila	Sirpa Hertell
Saara Hyrkkö	Päivi Raunu	Kaarina Järvenpää	Risto Nevanlinna
Habiba Ali	Veera Ruoho	Antero Laukkanen	Tiina Ahlfors
Johanna Karimäki	Jaana Jalonen	Bo Lönnqvist	Teemu Lahtinen
Pinja Nieminen	Tiina Pursula	Laura Kiijärvi	